

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllänsien äänikannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilaukshinat Yhdysvaltoihin
1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... 90c
Canadaan ja Suomeen
1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.00

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.
Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year.....\$1.50 6 months.....90c
IN CANADA:
One year.....\$1.75 6 months.....\$1.00

TOIMITUS:

MAIJU NURMI
Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTAA:

Table with 2 columns: Item and Count.

UUSIA	74
UUDISTUKSIA	36
KATKENNEITA	67

KATSAUKSIA

TOVERIN TOIMITSLAIN TUOMIO VAHVISTETTU.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 9, 1919, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Veto-oikeus on äskettäin vahvistanut toverin W. N. Reivon ja A. J. Partanin tuomion, jonka mukaan heidän on astuttava McNeil-raaren vankilaan t. k. 30 p. suorittamaan kahden vuoden pakkotyöorjastausta. Melkeinpä hämmästyttävä oli tieto siitä, että heidän tuomiensa on vahvistettu, sillä niin heikoilla todistuksilla heidät tuomittiin syyllisiksi. Koko tuomio perustui sille, että liikkeen kirjakaupasta löydettiin eräs toistakymmentä vuotta vanha pieni kirjanen, kirjoitettu siis paljon ennen kuin sodasta tai valokululaista uneksittiinkaan. Kirjasta ei ole koskaan kappiteltu, eikä kumpikaan syytetyistä tiennyt, että hyllyillä vuosia maanneiden tomiusten pikkukirjasten joukossa mitään sellaista vihkosta olikaan, ennenkuin puotiutty sattumalta niitä löysi ja mõi niitä sellaista tavaraa erikoisesti etsivälle hallituksen urkijalle. Tämä on ainoa syytös, minkä nojalla toverimme on tuomittu. Kummankaan eyytetyn ei ole voitu todistaa kirjottaneen tai puhuneen mitää lakivastainta.

Olemme sentään uskaltaneet toivoa, että oikeus ei ole vielä niin kuollut, että aivan syyttömiä henkilöitä voidaan tuomita vankeuteen. Eikä ei toverimme tuomiota olisi vahvistettukaan, ellei täällä länsirannikolla olisi nyt juuri käynnissä niin kirkkomielin "punasten" vaino. Toverimme ovat siis sen katkeran vainon viattomia uhreja, johon tämän maan vallasaolijain luokka on ryhtynyt valvottunutta ja luokkatietoisista työväenainesta ja heidän johtajiaan vastaan.

Kallis on vapauden hinta! Aina ovat kansan oikeuksien ja vapauden puoltajat ja esittäjät joutuneet uhraamaan oman vapautensa, onnensa ja usein henkensäkin. Lukemattomien marttyyrien elämän yki käy kansojen vapautuksen tie.

Nykyään viruu Amerikkaan vankiloissa noin kolme tuhatta luokkasotavankia, joista useimmat ovat tuomitut yhtä heikoilla syytöksillä kuin toverimme Reivo ja Partan. Siellä on Kate O'Hare, joka tuomittiin viideksi vuodeksi hänen puheensa oletun kahden vääristellyn lauseen perusteella, vaikka hänellä oli todistaa

70 eri kaupungista, jossa hän oli saman puheen pitänyt, että nuo kysymykseensäolevat lauseet olivat toisin kuin syytteenä esitettiin.

Flora Formanin tuomitsi heikkomielinen tuomari viideksi vuodeksi vankilaan jonkun persoonalliseissa keskusteluissa lausutun sanan johdosta, sekä sen tähden, että hän kieltäytyi yhtymästä punaseen ristiin. Mrs. Forman on keuhkotautinen ja oli sairaalassa silloin kun syytös häntä vastaan tehtiin ja hänet vangittiin "vaarallisuus kiihottajana."

Eugene V. Debs tuomittiin tavallisen sotavastaisen puheen takia kymmeneksi vuodeksi vankilaan. Samanlaisesta "rikoksesta" olisi Venäjän tsarinen rikoslaki hänet tuominut korkeintaan kolmeksi vuodeksi vankeuteen.

Tässä maassa on tuomittu henkilöitä useiksi vuosiksi vankilaan sellaisten lentolehtisten jakamisen tähden, joita missään Europan maassa ei olisi pidetty vähääkään vaarallisina. Rosa Luxemburg, ehkä aikamme kiihkein ja pelkäämättömin anti-militariisti, joka kirjotti ja piti puheita Saksan sotilaille ja suorastan teki kaikkensa kiihottaa keskinäisiä luopumaan aseista, tuomittiin vain yhdeksi vuodeksi vankeuteen "kaiserin" maassa. Ja meidän "vapaassa" maassamme tuomitaan sellaisen syytöksen nojalla henkilöitä kahdeksi vuodeksi vankeuteen, kuten esim. Toverin toimittajat.

Toivoamme, että Amerikan kansan enemmistö — työväestö — pian herää näkemään nämä seikat ja ryhtyy vaatimaan sellaisten lakien kumoamista, joiden perusteella tuollaisia oikeudettomia tuomioita langetetaan ja jotka saattavat tämän vapaan maan perustuslait häpeäpaluun.

Vaatikaamme vapautusta kaikille luokkasotavangeille. Vaatikaamme, että Amerika seuraa kaikkien muiden maiden esimerkkiä vapauttamalla heidät.

SOSIALISMIA EI VOIDA HÄVITÄ.

New Yorkissa — jossa kaikenlaiset työväenliikkeet hävittäjät, kaupapakamari, tehtailijain liitto, Lusk-in komitea, puolustusliitto ja kaikenlaiset poroporvareiden yhdistykset ovat viimeisten kahden vuoden ajan harjottaneet työväenliikkeen kuristuspoltitikkaa — on vielä tämän syksyn vaalien aikana löytnyt 126,000 työllästä, jotka ovat uskaltaneet äänestää sosialistipuolueen ehdokkaita. Sosialismi voittoa ja hallitsee vielä Amerikassakin kaikista vainoistakin huolimatta.

EUKKO PANKHURST PUHUJAMATKALLA.

Kuuluksia englantilainen suffragetti-johtaja, rouva Emmeline Pankhurst, kiertelee nykyään Amerikassa puheen työväen levottomuuksista: "Sakean raha ja saksalaisten toiminta on työväen levottomuusten takana tässä maassa sekä Englannissa. Lakot ja muut työrettelöt ovat vain onnistuneen saksalaisen propagandan ilmiötä vaikka ne tavallisesti esintyvät, bolshevismien naamarilla. "Kulka ovat nämä bolshevistisen agitatorien johtajat? Heistä ei tiedetty mitään ennen sotaa. Ne ilmestyivät sodan ajalla ja sen jälkeen ja minun vakaumukseni on, että he ovat saksalaisten lahjomia rettelöiden ja levottomuuksien synnyttäjiä."

"Lakot ovat seurauksia saksalaisten propagandasta. Englannin sekä Amerikan työväenjohtajat eivät hyväksy 'järjestyneiden' työlläisten viimeaikaisia toimintamuotoja, sillä he oivaltavat, että 'järjestöt' nykyään ovat saksalaisten propagandatouimistoja.

"Sillä aikaa kun oikeat unionistit ovat kokonaan, teattereissa, tai muissa rauhallisissa tehtävissä, puuhaavat rattiin kolmisen päivää niitä arvostellessa. muutamia bolshevismien punavärien lehtiä. mutkallisen saksalaisen myrräntyön järjestämisessä unionissa."

"Minä toivoisin, että työmiehet tulisivat kuulemaan minua täälläkin. Muualla, missä minä olen puhunut työväen levottomuuksien syistä ja ilmiöistä, ovat työmiehet aina osottaneet myötätuntoa mielipiteilleni. Niin tekisivät työmiehet varmaan täälläkin, jos kuulisivat minua. Bolshevismi ei edusta Amerikan paremmin kuin Englanninkaan unionisteja. "Lakko on rikos koteja kohtaan, se on rikos koko mailman äitejä ja heidän lapsiaan kohtaan. Lakkojen ei ole missään sallittava aiheuttaa vihattavia seurauksiaan avuttomiin ihmisiin nähden. Tässä on naisilla tilaisuus toimia niin, että he osottavat ansainneensa äänioikeuden."

"Naisten äänioikeustaistelu on jo vanhanaikainen asia. Tänäpäivänä on taisteltava bolshevismia, petollisia kansan ja sivistyksen vihollisia vastaan".

Noin juttelee eukko Pankhurst, hän joka petti Englannin työllänsien myöntymällä kompromissir, jonka johdosta ainoastaan omaisuutta omistavat 30 vuotta vanhat naiset ovat äänikelpoisia. Todellakin jalon tehtävän hän onkin keksinyt äänikelpoisille naisille, kun hän tahtoi tehdä heistä lakkojen ja muiden työlläisten oikeuksien vastustajia!

sa rauhallisissa tehtävissä, puuhaavat rattiin kolmisen päivää niitä arvostellessa. muutamia bolshevismien punavärien lehtiä. mutkallisen saksalaisen myrräntyön järjestämisessä unionissa."

"Minä toivoisin, että työmiehet tulisivat kuulemaan minua täälläkin. Muualla, missä minä olen puhunut työväen levottomuuksien syistä ja ilmiöistä, ovat työmiehet aina osottaneet myötätuntoa mielipiteilleni. Niin tekisivät työmiehet varmaan täälläkin, jos kuulisivat minua. Bolshevismi ei edusta Amerikan paremmin kuin Englanninkaan unionisteja. "Lakko on rikos koteja kohtaan, se on rikos koko mailman äitejä ja heidän lapsiaan kohtaan. Lakkojen ei ole missään sallittava aiheuttaa vihattavia seurauksiaan avuttomiin ihmisiin nähden. Tässä on naisilla tilaisuus toimia niin, että he osottavat ansainneensa äänioikeuden."

"Naisten äänioikeustaistelu on jo vanhanaikainen asia. Tänäpäivänä on taisteltava bolshevismia, petollisia kansan ja sivistyksen vihollisia vastaan".

Noin juttelee eukko Pankhurst, hän joka petti Englannin työllänsien myöntymällä kompromissir, jonka johdosta ainoastaan omaisuutta omistavat 30 vuotta vanhat naiset ovat äänikelpoisia. Todellakin jalon tehtävän hän onkin keksinyt äänikelpoisille naisille, kun hän tahtoi tehdä heistä lakkojen ja muiden työlläisten oikeuksien vastustajia!

PERUSTUSLAKI TAKAA MINULLE PUHEVAPAUDEEN

sanoi äiti Jones tuomarille, joka kuulusteli häntä vangitsemisensa jälkeen, ja kehotti tuomaria lukemaan tuon muinaisen dokumentin, jota Yhdysvaltain perustuslakiin kutsutaan. Äiti Jones, hiilenkaivajien ja terästyölläisten vanha ystävä ja "äiti", joka tavallisesti on useita kertoja vankilassa jokaisen suuremman hiili- tai kaivostyöläisten lakon aikana, on taaskin ollut vangittuna ja kuulusteltavana.

"Minut vangittiin siksi, että puhuin muutamille 'pojille', sanoi äiti Jones."

"Missä te asutte?" kysyi tuomari. "Aina siellä missä taistellaan vapaudesta", vastasi äiti.

"Kuinka vanha te olette?" kysyi tuomari.

"Täytän 90 vuotta ensi maaliskuulla", sanoi äiti.

"Oliko teillä lupa puhua?" kysyi tuomari.

"Jumala siunatkoon sinua", sanoi äiti, "olihan toki."

"Oliko?" kysyi tuomari. "Keneltä teillä sellainen lupa oli?"

"Minulla on sellainen lupa Yhdysvaltain perustuslaista ja vapaudenjulistuksesta, jotka teidän nuorempienkin pitäisi jolloinkin lukea", sanoi äiti. — "Ja tuomari julisti minut syyttömäksi."

Äiti Jones koettaa päästä ylisyöttä Palmerin puheille esittäköseen hänelle asiakirjoja terästyöläisten räkkäykseistä, aiheettomista vangitsemisista, kasakkain raakuuksista ja muista laittomuuden teoista terästyöläisten puolelta Pennsylvanian lakkoalueella. Muorilla on todistukset m. m. eräästä tapauksesta kun lakkolainen oli sidottu ja tässä avuttomassa tilassa ollen hänen sormenpäihänsä oli hakattu pieniä rautanauvoja ja sitten jätetty sellaiseen tilaan, josta oli seurauksena verenmyrkytys ja mies oli vähällä menettää molemmat kätensä.

MIKSI EI TOVERITARTA ARVOSTELTU?

Jenny Traut, eräässä Toverittaren numerossa, mietelmöi että järjestöme edustajakokouksessa ei olisi katsottu Toveritarta sen arvoiseksi, että olisi edes arvosteltu, vaikka Rai-vajalle, Työmiehelle ja Tossulle uh-

raittiin kolmisen päivää niitä arvostellessa. muutamia bolshevismien punavärien lehtiä. mutkallisen saksalaisen myrräntyön järjestämisessä unionissa."

"Päinvastoin on asia kuin toveritar Traut luolet. Jos Toveritar olisi ollut toimitettu huonosti, olisi sitä arvosteltu yhtä raskaasti siitä, huonoudesta, kuin toisiakin lehtiämme. Vähän sitä kulutettiin toistenkaan lehtien hyville puolille aikaa arvostelussa. Vikojen ruoskinnassa se aika meni. Kyllä Toverittaresta sanottiin kokouksen kuluessa että se on ollut viime vuosien ajalla jyrkkimmän ja pelottomimmin toimitettu lehti kuin yksikään suomalainen lehti tällä mantereella. Tunnustus sille annettiin, ei halveksuttu. Ei siellä kokouksessa muitakaan lehtiä, jotka olivat järjestöä tyydyttävällä tavalla toimitettuja, arvosteltu enempää kuin Toveritartakaan. — Leo Leino.

MINKÄLAISIA JOULULAHJOJA?

Meillä valistuneilla työlläisilläkin on vielä tapana noudattaa vanhoja tapoja ja jaella joululahjoja tuttavillemme. Sikäli kuin nuo lahjotukset ovat hyvän ystävyuden osotuksia, niin eihän niiden antamisesta ole kehtää moitittava, mutta sikäli kuin niiden avulla rikaistutetaan kaikenlaisia rikkama- ja korutavarakauppiaita, ei koko lahjain antotapa ole sellainen, jota kannattaa säilyttää. Meidän työlläisten pitäisi ottaa usia tapoja käyttäntöön vanhentuneiden porvarillisten tapojen tilalle. Ja yksi sellainen tapa olisi lahjottaa tovereillemme sellaista mikä on todella arvokasta ja hyödyllistä. Sensijaan, että me ostamme jollekin toverille jonkun pitsirikaleen tai väärrennetyn jalokiven, voimme me ostaa jonkun arvokkaan kirjateoksen tai tilata jonkun sanomalehden tai julkaisun. Sensijaan, että monet nuoret miehet ostelvat kahden, kolmen dollarin hintaisia makeislaatikoita tytöille, he voisivat tilata heille jonkun julkaisun tai työväenlehden, esim. Toverittaren. Kustannusyhdistötemme hyllyillä on kaikille ihmisille sopivia kirjoja. Siellä on perheenemännille arvokkaita talousoppaita, jotka niin usein lasketaan ylellisyttavarain joukkoon ja jätetään hankkimatta: siellä on arvokkaita tieteellisiä ja historiallisia kirjoja sekä puoluekirjallisuutta. Myöskin sopisi Suomen tovereille lähettää joululahjoiksi julkaisujamme sekä tilata sieltä tovereille tänne Suomen työväen julkaisuja.

GLASSPORT, PA.

Jopa nyt kummia kuuluu kun Glassportin ukot ja tytöt sekä lesket alkavat tontuamaan sarjallaitamia. Kuulin vähän heidän kühinoistaan, että heidän toimestaan tulee ennenkuulumattoman hauskaa. En mene väittämään, etteikö niin tulisi. Se tietää parhaan ken tulee iltaisiin. Mutta entäs sitten sen jälkeen? — Sitten rynnistävät ukot ja pojat; leskiä me emme oia ollenkaan mukaan, sillä täällä on paljon reippaita poikia. Poikamiehät jo kuuluvatkin odoittavan kiihkeästi, että kun nuo ukot tuosta ehtisivät pois tieltä, että hekin pääsivät emäntävien kanssa oikein näyttämään mitä sitä he saavat aikaan. Kunhan saapuu se aika, niin taivas ties mitä hauskuutta ja nautintoja tääkäläinen yleisö saa.

Osaston toiminta onkin käynyt viime aikoina paljon ripeämmäksi. Luvden sen johtuvan siitä, kun osaston työkokous kerran antoi oikein selkään kaikkia alaseuroja ja toimikuntia johtokunnasta aina näyttelmäseuraan asti. Nyt olemme virittäneet oikein toimintahengen ja rupeamme oikein olkamme takaa huutoon. Näyttääkkin oikein ilahuttaval-